

Project Initiation

Ижтимоий лойиҳаларни ишлаб чиқиш

Асосий мавзулар

- I. Ижтимоий лойиҳа нима?**
- II. Ижтимоий лойиҳани ишлаб чиқиш босқичлари**
- III. Лойиҳа тузилмаси (Project Structure)**

I. Ижтимоий лойиҳа нима?

Ижтимоий лойиҳа — бу жамиятдаги муаммони ҳал қилиш ёки аҳоли фаровонлигини оширишга қаратилган режалаштирилган фаолиятлар мажмуасидир.

Оддий таъриф

Ижтимоий лойиҳа фойда олишдан кўра инсонлар ва жамият манфаатларига қаратилган бўлади. Унинг асосий мақсади — ижобий ижтимоий таъсир яратиш.

Асосий хусусиятлари

Мақсадга йўналтирилган → камбағаллик, таълим, соғлиқни сақлаш, экология каби муаммоларни ҳал қилади

Нотижорат ёки кам фойдага қаратилган → муваффақият пул билан эмас, таъсир билан баҳоланади

Мақсадли гуруҳ → аниқ бир жамоа ёки аҳоли қатлами (масалан, талабалар, кексалар, кам таъминланган оилалар)

Режали ва тизимли → мақсад, муддат, ресурслар ва баҳолаш тизимига эга

Ижтимоий лойиҳага мисоллар

- ✓ Кам таъминланган болалар учун бепул таълим дастурларини ташкил қилиш
- ✓ Қишлоқ жойларда соғлиқни сақлаш акцияларини ўтказиш
- ✓ Атроф-муҳитни тозалаш ёки дарахт экиш ташаббуслари
- ✓ Ёшлар учун иш билан таъминлаш имкониятларини яратиш

Асосий таркибий қисмлар

- **Муаммони аниқлаш** – Қайси муаммони ҳал қилмоқчисиз?
- **Мақсадлар** – Нимага эришмоқчисиз?
- **Фаолиятлар** – Қандай амалий ишлар қилинади?
- **Ресурслар** – Қайси бюджет, инсонлар, материаллар?
- **Натижани баҳолаш** – Лойиҳа самарали бўлганини қандай биласиз?

Ижтимоий лойиҳа — бу жамиятда ижобий ўзгариш қилишга қаратилган режали фаолият.

Ижтимоий лойиҳаларни ишлаб чиқиш

- **Ижтимоий лойиҳалар** — жамиятдаги муайян муаммоларни ҳал қилиш ва аҳоли ҳаёти сифатини яхшилашга қаратилган муҳим воситадир.
- Бугунги кунда таълим, соғлиқни сақлаш, экология ва бандлик соҳаларида самарали лойиҳаларга эҳтиёж катта.
- Ижтимоий лойиҳа — аниқ мақсадга, муддатга ва ресурсларга эга бўлган, ижтимоий муаммони ҳал қилишга қаратилган режалаштирилган фаолиятлар мажмуасидир.

II. Ижтимоий лойиҳани ишлаб чиқиш босқичлари

1-босқич: Муаммони аниқлаш (Problem Identification)

- Жамиятдаги долзарб муаммони танлаш
- Муаммонинг сабаб ва оқибатларини таҳлил қилиш
- Манфаатдор томонларни аниқлаш

Мисол: Ёшлар ўртасида ишсизлик даражаси юқори.

Лойиҳаларни ишлаб чиқиш босқичлари

2-босқич: Мақсад ва вазифаларни белгилаш

Умумий мақсад (Goal)

Аниқ вазифалар (Objectives – SMART усулида)

SMART мезонлари:

S – аниқ

M – ўлчанадиган

A – амалга ошириб бўладиган

R – аҳамиятли

T – муддатли

Лойиҳаларни ишлаб чиқиш босқичлари

3-босқич: Лойиҳа концепциясини ишлаб чиқиш

- Лойиҳа ғояси
- Асосий ечимлар
- Кутилаётган натижалар

Лойиҳаларни ишлаб чиқиш босқичлари

4-босқич: Фаолиятлар режасини тузиш

- Аниқ амалий ишлар рўйхати
- Вақт жадвали (Timeline)
- Масъул шахслар

Лойиҳаларни ишлаб чиқиш босқичлари

5-босқич: Ресурсларни режалаштириш

- Молиявий ресурслар (бюджет)
- Инсон ресурслари
- Материал ва техник ресурслар

Лойиҳаларни ишлаб чиқиш босқичлари

6-босқич: Мониторинг ва баҳолаш

- Лойиҳа бажарилишини кузатиш
- Натижаларни баҳолаш
- KPI (асосий самарадорлик кўрсаткичлари)

III. Лойиҳа тузилмаси (Project Structure)

Тўлиқ ижтимоий лойиҳа қуйидаги қисмлардан иборат бўлади:

- Лойиҳа номи
- Муаммо тавсифи
- Мақсад ва вазифалар
- Мақсадли гуруҳ
- Фаолиятлар режаси
- Бюджет
- Кутилаётган натижалар
- Мониторинг ва баҳолаш режаси

Ижтимоий лойиҳалар мисоли

Лойиҳа номи: “Ёшлар учун касбий кўникмаларни ривожлантириш”

- **Муаммо:** Ёшлар ўртасида ишсизлик
- **Мақсад:** 6 ойда 100 нафар ёшни касбга ўқитиш
- **Фаолиятлар:** тренинглар, мастер-класслар, амалиёт
- **Натижа:** иштирокчиларнинг камида 60% иш билан таъминланади

Муваффақият омиллари

- ✓ Аниқ ва реал мақсадлар
- ✓ Жамоа ишининг самарадорлиги
- ✓ Манфаатдор томонлар билан ҳамкорлик
- ✓ Барқарорлик (sustainability)

Амалий топшириқ

Вазифа:

Талабалар 3–4 кишилик гуруҳларда:

- Бир ижтимоий муаммони танлайди
- Шу муаммо бўйича мини-лойиҳа ишлаб чиқади
- 10 дақиқалик презентация қилади

Хулоса

Ижтимоий лойиҳаларни ишлаб чиқиш — бу таҳлил, режалаштириш ва амалга оширишни ўз ичига олган комплекс жараён бўлиб, у жамиятда ижобий ўзгаришларга олиб келади.

Раҳмат

Саволлар?

Telegram: @BakhromKholbaev

b.kholbaev@gsbe.uz

bkhobbaev@missouristate.edu